

kolaž

u cirkusu monti pajtona

razgovor sa genijima otkaćenog humora

Teško je opisati atmosferu razgovora sa grupom Pajton (Monty Python), jer je nemoguće opisati gestove, prenijeti upadice i šale — sve to skupa gubi svoju iskričavost i smisao kada se opisuje. Zato mi nismo bilježili te upadice, njihove međusobne dijaloge, intervencije (osim onih Gréma Cempna (Graham Chapman) i Erika Ajdla (Eric Idle) i to zato što smo željeli da pokažemo da su i oni bili prisutni, pozdrave pune ceremonijalnosti za svakoga zakašnjelog pridošlicu i kritike (većinom pogrđne) Majkla Palina (Michael Palin) o kvaliteti čaja koji se služi u Francuskoj.

• Pokušaćemo da vam ne postavimo uobičajeno pitanje o »Brajanovom životu«.

■ Majkl Palin: Sa naše strane mi ćemo pokušati da vam na to pitanje ne odgovorimo!

• Postoji li pitanje koje vam nikada nije bilo postavljeno?

■ Majkl Palin: Još nas ništa nisu pitali u vezi sa stolom koji se nalazi ispred nas.

Džon Kliz: Teško je to, jer uvijek se dolazi na ista pitanja. Ali najzanimljivije pitanje su nam postavila dvojica novinara koja su pitala da li svi živimo zajedno.

Majkl Palin: Oni to možda nisu mislili doslovno. Možda su to podrazumijevali kao neku zajednicu... Eto tu je jedan od dva nesporazuma do kojih dolazi u glavama ljudi. Drugo je

Članovi grupe Monti Pajton

pitanje da li pišemo pod dejstvom droge. Prema njima, samo uticaj teških droga može objasniti činjenicu da proizvodimo tako sulude lakrdijaške stvari.

Džon Kliz: Ljudi nam vjerovatno zamjeraju. Mi sate i sate razmišljamo, a kažu nam da smo oamamljeni. I još nam kažu da je to jedini način na koji se može gledati naš šou. To me dovodi do ludila: znači, oni ne razumiju ništa.

Majkl Palin: Ja mislim da Pajton leti vrlo visoko bez ikakve droge. Za nas je neizmjereno zadovoljstvo da zajednički radimo na gegovima tokom sastanaka na kojima izmjenjujemo ideje i dogovaramo se — to je kao »trip«.

• Radite li svi zajedno?

■ Džon Kliz: Obično radimo u parovima: Majkl sa Terijem Džonsom

(Terry Jones), ja sa Gremom Čepmenom, Erik Ajdl radi sam. Teri Gilijam (Terry Gilliam) praktično ne učestvuje u razradi scenarija. Tek samo pomalo u globalnim diskusijama. Svaka dva-tri dana mi se sastajemo i čitamo sve ono što je svako od nas u međuvremenu našao. Tu bude svašta, bude dobrih stvari, bude prihvatljivih, a bude i jako loših. Nađemo mi gomilu materijala i jako je teško odrediti, ovako teoretski, šta bi moglo biti zabavno, a šta ne. Najteže je pri tome iskonstruisati priču ili čak scenu. To traje dugo. Sada upravo radimo na projektu za jedan film. Pišemo već šest sedmica i još uvijek ne znamo o čemu se radi. Imamo puno komičnih anegdota o ratu, o

školi, o ekspediciji u Indiju, ali još uvijek ne znamo kako povezati te dijelove. Za »Svetog Grala«, na primjer, ideja da uključimo Kralja Artura pala nam je na pamet tek nakon šest ili osam sedmica rada. U prvoj fazi scenarija, polovina filma se dešavala u današnjem vremenu. Na kraju, samo 10 posto tog prvog materijala ostalo je u filmu. Kada smo počeli »Brajnov život« znali smo, u najmanju ruku, da tu ima neka veza sa Kristovim životom.

Majkl Palin: Međutim, još uvijek ne znamo u kojem pravcu će se razvijati. Osjećamo da će to biti biblijska priča u uskoj vezi sa Isusom. To izgleda lagano. Imamo osjećaj da će smijeh jednostavno navirati. Sale su dobre i dolaze same od sebe. Mi smo pročitali Evanđelje i čitavu gomilu knjiga koje se odnose na taj period. I što više radimo i istražujemo, sve više shvatamo da nije stvar u tome da se opiše smiješnim (Isus istinski nije komična figura) nego da se ismiju oni koji koriste njegovo ime da bi donosili odluke koje se tiču života drugih. Mi se bunimo protiv toga.

• Kakvi su bili vaši problemi sa britanskom komisijom za cenzuru?
■ Džon Kliz: Toga nema. Ali ima jedna organizacija koja se zove »Festival of Light« (doslovan prevod: Praznik svjetlosti) koja je tražila da se film zabrani prije nego što ga je vidjela i, prema tome, i prije nego što je znala o čemu se radi. Najsmješnije u tome je da njeni članovi tu organizaciju zovu »Praznik svjetlosti« a oni istražuju mračnjaštvo. Oni su podnijeli žalbu komisiji, ali komisija nije ništa zamjerila filmu.

• Nisu vas optužili za bogohuljenje?
■ Džon Kliz: O, da! U svakom gradu gdje je film bio prikazan našle su se dvije ili tri starije gospođe, jedan puritanac i jedan kapelan koji su protestovali, i četrdeset hiljada ljudi koji su prihvatili igru. Proteste su objavljivali i u novinama. Jedne sedmice bilo je čak šest protestnih pisama protiv filma. Sljedeće sedmice ih na traumatičan, ne manirom teškoće je bilo dvanaest i njihovi potpisnici

su tražili da im se kaže ko je ovlastio ljude da govore šta se smije gledati a šta ne smije.

Majkl Palin: Vjera je u Engleskoj još tabu-tema. Kada je jedan danski režiser došao da snimi erotski film o Isusu, to je bio pravi užas. Istjeran je iz zemlje od strane premijera, lično. A to je kazna za najteže kriminalce. Kada se saznalo da Pajton snima film o Isusu, mnogi su pomislili da je to neukusno. Već tri mjeseca film se prikazuje u Engleskoj i javno mnijenje ima drugačije mišljenje. Ljudi se pitaju na čemu se baziraju sve te priče. Vide da film ne napada Isusa, ni osnove kršćanskog vjerovanja. On cilja daleko šire. Bio je čak i jedan svećenik koji je govorio na televiziji i pisao u novinama i koji je govorio da je film vrhunski, da ga treba vidjeti i da bi Crkva trebala da učini sve da se snimaju djela kao što je ovo.

Džon Kliz: Međutim, najbolju kritiku o filmu je napisao direktor jedne velike engleske škole za dječake, sada je ta škola i za djevojčice i za dječake.

Glas (za koji vjerujemo da je Grema Čepmena): Za ovce!

Džon Kliz: Članak se pojavio u katoličkom časopisu »Svijet«. Bila je to poštena i vanredna odbrana filma jer većina ljudi, koji se bune, govore da oni lično nemaju ništa protiv filma, ali se bune zbog onih koje taj film ranjava. Autor dodaje da je to dobar film, film koji obavezuje gledaoca da preispita svoju savjest, da preispita ono do čega drži. Ja se slažem s njim. Moj odnos prema vjeri je vrlo sličan budističkoj ideji. Ako želite da se razvijete kao ličnost, treba da se oslobodite svih prisila koje vas spustavaju. Znae već te stvari kao što je patriotizam, pripadnost jednoj stranci itd. . . sve te stvari na koje ljudi naslanjaju svoje ličnosti. Većina ljudi napada film samo zato da bi bili u skladu sa svojim vjerovanjem.

• Da li ste imali i sa vašim prethodnim filmovima, televizijskim i kinematografskim, problema sa cenzurom?

■ Džon Kliz: Imali smo u vezi sa konjičkom borbom u »Svetom Gralu«

Ova scena je izrezana na američkoj televiziji. To je istovremeno i najveća intervencija cenzure koja je ikada izvršena na našim filmovima.

• Zar niste imali problema sa princemom Margaretom prilikom jednog televizijskog šoua?

■ Džon Kliz: Ne! . . . Da, da! Bilo je malih problema sa cenzurom. To je bila Margareta?! Ja ne mislim da se ona tužila. . . U četrdeset emisija imali smo pet-šest problema.

Majkl Palin: Sjećam se da je bila jedina lista. Kada smo prikazali prvu seriju emisija odgovornim ljudima u BBC, oni nam nisu pravili nikakvih problema. Ali za treću seriju, kada smo već bili popularni, oni su sastavili listu od dvadeset tačaka koje su, po njima, bile sporne: riječi, neke sitnice, stvari koje su vidjeli a smatraju da ne bi trebale biti prikazane. Morali smo razgovarati o čitavoj toj listi s njima. Na kraju nam je uspjelo da svedemo listu na samo četiri tačke. Ipak ja mislim da je BBC televizijska mreža daleko tolerantnija od onih u inostranstvu. Kada smo bili u SAD, vidjeli smo jedan dio »Šoa Monti Pajtona« na televizijskoj mreži ABC. Oni su ga do te mjere iskasapili da smo morali sudski braniti svoje djelo protiv takvih postupaka. Ne samo što su iskasapili emisije svojim reklamnim spotovima, nego su isjekli scene u kojima su oni mislili da vide nešto, kao što je, na primjer, scena u kojoj dva čovjeka odlaze prema zalazećem suncu. Oni su tu scenu izrezali smatrajući da asocira na homoseksualnost.

Džon Kliz: Najsmješnije je u tome činjenica da smo i mi bili uvučeni u glupe diskusije. U prvoj televizijskoj seriji ima jedan skeč koji se odigrava u restoranu na čijem kraju iskačem ja sa satarom u ruci uzvikujući: »You, bastard!« (Huljo jedna!). Rekli su mi da sam mogao to uzviknuti dva puta ali ne i tri i da treba odsjeći traku sa tim trećim uzvikom.

Majkl Palin: Mislim da se na televiziji ne može reći »Fuck off« (odbeji). Niko na televiziji ne govori tako.

Grem Čepmen: To može proći u pozorišnom komadu.

Majkl Palin: Govore da vi nemate odobrenje da tako govorite. Ali, jednom, u emisiji Keneta Tajnena (Kenneth Tynan) ja sam spomenuo problem sa riječima koje nemamo pravo da izgovorimo. On mi je odgovorio: »Vi ne smijete reći riječ odiebi«. Odmah je prinjeo ruku ustima kao da zijeva, ali je rekao. Sutradan nije bilo na ulicama više nasilja ni više silovanja. Zemlja je preživjela.

Džon Kliz: Čudno je to kada se vidi da su oni daleko više zabrinuti zbog psovki nego zbog drugih stvari. Ali to nije samo u glavama onih sa BBC, nego i kod publike. Prošle sedmice jedna direktorica sa BBC, sa kojom sam razgovarao, rekla mi je da je jedan poznati sindikalist, jedan krupni rudar pričao da kod njih na sjeveru Engleske ljudi na radnom mjestu ne prestano govore i »fucking« i »Bloody«, ali kada se vrate svojim kućama, nikada ne izgovaraju te riječi pred svojim ženama i svojom djecom. To je suludo. Ljudi se više žale zbog psovki nego zbog seksa. Proste riječi izazivaju emocije.

Majkl Palin: Ovi dvostruki kriteriji su zaista smiješni: psovka na radnom mjestu, ali ne kod kuće, na nogometnoj utakmici, ali ne i u politici. Englezi mnogo drže do tih dvostrukih kriterija jer žele da izgledaju ozbiljno, oni su veliki formalisti. Upravo to predstavlja velike mogućnosti za našu maštu.

Džon Kliz: Možda ćemo to dati u našem sljedećem filmu. Majkl upravo radi na jednom štosu. Tip dolazi i kaže »Za nekoliko minuta ćemo vam prikazati polni organ čovjeka. Ali ostanite mirni, organ nije seksualno uzbuđen. Ne uznemirujte se, prije nego što vam ga pokažemo na ekranu će biti prikazan zidni sat i tokom jedne minute može otići, svako ko to hoće«. Poslije on razgovara sa doktorom, sa sociologom, psihijatrom, političarem, biskupom. Svi govore o tome šta su osjećali i da je to dobro i zdravo. Ispade da nema ništa sramno u tome da čovjek bude go. Onda se pokazuje sat. I poslije jedne minute: bang! Onda dolazi tip koji kaže: »Pa dobro, to nije bilo tako loše!«.

To je divno jer tako svi postaju luckasti. Ima ljudi koji postaju zli ako Grem dođe go do prozora. Oni misle da mi nanosimo zlo djeci.

Grem Čepmen: To je zaista luckasto!

Majkl Palin: Skeč koji je opisao Džon je upravo ono što bi se moglo na televizijski. U tom smislu film pruža više slobode.

• Da li ćete raditi svi zajedno na televizijski?

■ Majkl Palin: Sumnjam.

Džon Kliz: To je suviše dosadno. Sve to skupa i suviše podsjeća na mašinu za pravljenje kobasica. Cijelo vrijeme trčite: da ovo napišem, da ovo nađem, da ovo snimim... Dok na filmu čovjek može jednostavno da sjedne, da razmisli, da govori glumcima. Radeći »Brajanov život«, svi smo nešto naučili. Imali smo vremena da se zaustavimo i da razmislimo. To na televizijski ne možete nikada napraviti. Grem Čepmen To je zaista bilo divno iskustvo.

Majkl Palin: Mi smo napravili trideset devet televizijskih šoua i dali smo sve što smo mogli dati. Mi smo išli do krajnjih granica televizije. Igrali smo se sa špicom, mješali smo forme, žanrove. Ne znam šta bismo mogli još napraviti da se ponovo vratimo.

Džon Kliz: Najvažnija stvar koju sada radimo na televizijski bi bila tabu. Vi razumijete smisao tabua. Taj geg smo napisali. Oni misle da smo napisali nešto zaista neukusno. Prljavi Englezi.

Majkl Palin: To je zaista neukusno!... To pokazuje gdje se nalaze granice. Kada su to vidjeli, bili su dosta ljuti. Rekli su nam: »Ovo još može, ali ne idite dalje. Vi nećete ništa više prikazati«.

Džon Kliz: Sada upravo pišemo istovremeno dva ili tri filma. Uvijek se nađe neko ko kaže »Ovo ne možete snimati«. To je da poludiš.

Majkl Palin: Mislim da je sada već lakše da uradimo ono što želimo uraditi jer smo snimili dva ili tri filma koji su imali uspjeha i jer je Pajton postao neka vrsta institucije. U En-

gleskoj, većina nas zaista voli. Na izvjestan način od nas očekuju da pokažemo put. Ali ja mislim da smo mi upravo sada krenuli tako zavojitim putem da će čak i naši navijači doživjeti šok.

Džon Kliz: Što više pišemo o toj temi, manje nas je strah od onoga što ćemo naći u nama samim.

Majkl Palin: Stvarno osjećam da ćemo postati izopačenjaci.

Džon Kliz: Neko mi je pričao da je jedan britanski gospodin bio vrlo strog kada je počeo da radi na cenzuri. Poslije pet godina rada, on je plesao, zavodio djevojke: bio je potpuno ležeran. Pet godina je gledao filmove koje je trebalo cenzurisati i on se potpuno navikao na to. Ljudi imaju fobije. Treba da o tome govore. Filmovi ih navode da o tome govore, a razgovor opušta. To je kao sa fobijom od pauka: prvo se govori o pauku, uči se da se na njega navikava, gleda, i, na kraju, čovjek može čak da ga uzme u ruku.

Grem Čepmen: To se danas dešava. Čovjek se navikne na sve i sve je manje i manje šokiran.

Džon Kliz: Tabu, to je negovorenje o nečemu. Uvijek postoji strah od nepoznatog. Znači, o tome treba govoriti. Mogu misliti da mi važno za degutantne ljude.

Majkl Palin: Poslije ovog, vrtićemo se nazad.

• Da li ponekad imate samocenzuru?

■ Džon Kliz: Teško je reći. U »Brajanovom životu« mi smo izbacili dvije stvari. To nam se desilo prvi put. Ja mislim da smo to učinili zato jer je to djelovalo kao hladan tuš na publiku, to je više smetalo nego što je nasmijavalo.

Majkl Palin: Ono što mi najbolje radimo je to što nasmijemo publiku i onda ju navedemo da razmisli o tome čemu se smijala. Zar nas, nasmijati publiku znači udaljiti je od onoga što joj prikazujemo. Uvijek je jako teško naći najbolji način da se stvari predstave. A mi kao gimnazijalci, uvijek pomalo strahujemo.

Džon Kliz: Mi sami sebe cenzurišemo. Kada smo počeli sa pisanjem »Bra-

janovog života«, svi smo mislili da moramo pisati o Kristu. U stvari, niko nije pisao. Svi smo pisali o ljudima koji su ga sretali, kao što je izlječeni gubavac. Nikada nismo pisali baš o njemu kao glavnom protagonistu akcije. A to nije bila svjesna, dogovorena odluka.

Majkl Palin: Kada smo zamisliti scenu gomile na samom početku i u momentu kada se kamera povlači sve do ljudi koji više ne čuju ništa od onoga što se dešava, pomislili smo da smo našli rješenje kako da obradimo priču o Isusu i njegovom vremenu a bez Isusa koji pada sa svog magarca ili koji pada u jezersku vodu za vrijeme svog čudotvornog ribolova. Onaj moment kada smo to pronašli, to rješenje sa ljudima sa ruba gomile, shvatili smo da je to pravi prostor u kojemu treba smjestiti radnju.

Džon Kliz: Pri tome još iako snimljeno 1980. godine, nije jasno prikazano da li se odigralo čudo sa ribama ili nije jer vi ste suviše odaljeni.

• Odakle ime Monti Pajton, od Montgomerija (Montgomery)?

■ **Majkl Palin:** To je jednostavno pokušaj da se nađe ime koje ne znači ništa i koje, stavljeno na špicu emisije, ne govori apsolutno ništa o tome šta poslije špice slijedi. Teško je naći takvo ime, a Monti Pajton nam se učinilo simpatično i neutralno ime koje zvuči dobro, ime pomalo glupo, koje navodi ljude da postavljaju pitanja. To bi mogao biti Montgomeri, to bi mogla biti zmija. Džon je govorio da je to ime nekog poluzvaničnog impresarija sa Zapada, koji je vodio pozorišnu agenciju.

Džon Kliz: U Engleskoj, kada neko hoće da ubjedi ljude da mu posude novac ili da investiraju u njegov poduhvat, on pusti male brkove (kao što su moji), nosi odijelo i priča da je bio major ili pukovnik u vojsci. Na taj način on uliva povjerenje. To je neka vrsta Montija. Mislim da imate pravo u vezi sa Montgomerijem. A Pajton, to bi bilo — izdajica.

Teri Džons: To je pristojno ime, zar ne?

Džon Kliz u filmu Brajanov život (režija Teri Džons)

Majkl Palin: Monti Pajton, to zvuči dobro. U svakom slučaju to je ime postalo sinonim za jednu vrstu humora. Niko više i ne pomišlja da se radi o osobi. I sada, kada ima nešto ozbiljno, kao što je rasprava u Parlamentu, novine to kvalificiraju kao »pajtonski«. To podrazumijeva da je sve to skupa bilo idiotski. Od kada prenosite debate u Parlamentu preko televizije, iznenadujuće je koliko je to »pajtonsko«... Čudno je, ali čovjek ima osjećaj da je u zoološkom vrtu. Sada mi je jasno zašto su ljudi insistirali da se to prenosi.

• Kako ste došli do toga da počnete snimati filmove? Da li ste to namjeravali i prije nego što ste radili na televiziji?

■ **Erik Ajdl:** Ne, nismo pomišljali prije televizije.

Teri Džons: Ne uzbuđujte se, ja ću odgovoriti. Treba se razvijati, treba se kretati. U stvari, uvijek treba raditi nešto novo, drugačije, inače sve postaje dosadno. Mi smo pokušali da nađemo svaki put, za svaki šou drugačiju formulu i tako smo radili sve dok je to bilo moguće. Jedna od prednosti kinematografije je to što tamo

ima manje kompromisa nego na televiziji. S obzirom na presiju pod kojom radite na televiziji, rezultat nije nikada ono što je trebalo biti. Mi smo morali proizvesti za godinu dana trinaest emisija što bi po prilici odgovaralo snimanju tri i po dugometražna filma. To je ogromno mnogo. Mi sada snimamo po jedan film svake četiri godine.

Džon Kliz: Uostalom, događa se da ljudi kao mi, kada imaju po dvadeset pet godina, mogu napisati jedan skeč od četiri, pet, šest minuta u jednom dahu, i to dobar skeč. Ali poslije deset godina rada, oni žele da rade manje, ali da produbljuju stvari.

• Da li su pokušali da vam nametnu režisera za »Svetog Grala«?

■ **Majkl Palin:** Pokušali su da nam nametnu Terija Džonsa.

Teri Džons: Kada je EMI trebalo da učestvuje u filmu, oni su zaista pokušali. Ali to nije ostvareno i mi smo iznašli naša sopstvena sredstva za finansiranje. Isto smo napravili i za drugi film.

• Sa izuzetkom Terija Džonsa, ni jedan od vas nije zainteresiran za režiju?

■ Teri Džons: Bez obzira na to, režija je u uskoj vezi s njima.

Majkl Palin: Istina je, režija ima u velikoj mjeri veze sa mnom. Ja nisam tehnički sjajan. Meni treba dosta dok shvatim tehničku zamisao. Ja nemam pojma o mjestu gdje bi trebala biti kamera. Sve u vezi sa tehnikom, meni jednostavno izmiče.

• Raspravljate li ikada o odlukama Terija Džonsa?

■ Majkl Palin: Nikada mu ne kažemo ni riječi. Ako se radi o problemima, on ih stvara sam. U stvari režija filma nije ono osnovno. Nikada ne spominjemo probleme za vrijeme rada sa Terijem. Mnogo raspravljamo kada zajedno pišemo scenario.

• Da li raspravljate međusobno kada jedan ima pet minuta prisustva na ekranu, a drugi se ne pojavljuje?

■ Majkl Palin: Ne, zaista. Raspravljamo posebno o uslovima rada: da li da, i poslije pola sedam naveče, nastavimo stajati u blatu, ili da prekine-mo sa poslom.

Džon Kliz: U svakom slučaju snimanje je dosadno i zamorno.

Majkl Palin: Ponekad.

Džon Kliz: Većinom... to je vrlo dosadno.

Majkl Palin: Vi tu imate prototip ponašanja ljudi sa Kembridža (Cambridge).

Teri Džons: To i nije baš tako dosadno kada se u kostimu nadete pred

kamerom.

Majkl Palin: Ma, šta govoriš! Snimaš dublove jedan za drugim, reflektori te biju u glavu, opet moraš sve iz početka...

Teri Džons: Pa dobro, imaš pravo, ali uvijek iskrсне novi problem i čovjek nema vremena da se dosađuje. ■

Razgovor snimljen na magnetofonu 27. marta 1980. godine u Parizu.

Razgovor vodili: Kristian Abeel, Alen Garel i Žil Gressard (Christian Abel, Alain Garel, Gilles Gressard).

Prevod: Ksenija Crvenković

blagoja kunovski

susret sa toninom gverom

Tonino Guerra (Gvera) je rođen u Santarcangelu (gradić u blizini Riminija), 16. marta 1920. godine. Studirao je pedagogiju, ali je njegova intimna ljubav bila književnost, kojoj je još od mladosti pripadao svojim pesničkim duhom. Autor je pesničkih zbirki i nekoliko romana, pa mu je to književno iskustvo olakšalo prelazak na film još 1953. godine od kada važi za vodećeg italijanskog scenaristu, koji je prisutan u preporodu i razvitku poratne italijanske kinematografije više od 3 decenije. Guerra je do danas saradivao na više od 60 filmova, a o kvalitetu njegovih scenarija govore sami filmovi u režiji čitave plejade italijanskih režisera te se zbog toga o njemu može slobodno govoriti i kao spiritus movensu svim najpoznatijim režiserima od neorealističkog perioda 50-tih, preko novog vala iz 60-tih, pa sve do danas.

— Filmografija T. Guerre kao scenarista:

1956 — »Ljudi i vukovi« — režija: Gusepe De Santis,

1958 — »Cesta duga godinu dana« — režija: Gusepe De Santis

1960 — »Avantura« — režija: Michelangelo Antonioni

1961 — »Noć« — režija: M. Antonioni

1961 — »Ubica« — režija: Elio Petri

1962 — »Pomračenje« — režija: M. Antonioni

1963 — »Dosada« — režija: Damiano Damiani

1964 — »Brak na italijanski način« — režija: Vittorio De Sica

1964 — »Suprotni spol« (omnibus — epizoda koju je režirao R. Castellani)

1965 — »Casanova 70« (omnibus, epizode koje su režirali: Luchino Visconti i Mario Monicelli)

1965 — »Deseta žrtva« — režija: Elio Petri

1966 — »Blow up« — režija: M. Antonioni

1967 — »Bilo jednom« — režija: Francesco Rosi

1968 — »Mirno mesto u prirodi« — režija: Elio Petri

1968 — »Ljubavnici« — režija: V. De Sica

1968 — »Da, gospodine!« — režija: Ugo Tognazzi

1969 — »Suncokreti« — režija: V. De Sica

1970 — »Dolina smrti« — režija: M. Antonioni

1970 — »Ljudi protiv« — režija: Francesco Rosi

1971 — »Slučaj Matei« — režija: Francesco Rosi

1972 — »Belo, crveno i...« — režija: Alberto Lattuada

1973 — »Povodom Lakija Lučana« — režija: Francesco Rosi

1973 — »Amarcord« — režija: Federico Fellini

1976 — »Izuzetni leševi« — režija: Francesco Rosi

1976 — »Dragi Mikele« — režija: Mario Monicelli

1979 — »Divlji kreveti« — režija: Luigi Zampa

1979 — »Hristos se zaustavo u Eboliju« — režija: Francesco Rosi

1980 — »Tri brata« — režija: Francesco Rosi

1980 — »Misterija Obevald« — režija: M. Antonioni

1983 — »Plovi brod« — režija: F. Fellini

1984 — »Carmen« — režija: Francesco Rosi